

Підсумки роботи Басейнового управління водних ресурсів річки Прип'ять за 9 місяців 2023 року

Басейнове управління водних ресурсів річки Прип'ять у звітному періоді спрямувало свою діяльність на забезпечення потреб населення та галузей економіки Житомирської області у водних ресурсах, їх раціонального використання, забезпечення працездатності водогосподарської інженерної інфраструктури.

Протягом 9 місяців 2023 року проведено 37 засідань Технічної ради БУВР Прип'яті, загалом винесено на обговорення, підготовлено та надано територіальному органу Держводагентства України 257 пропозицій на видачу дозволів на спеціальне водокористування, 30 пропозицій на погодження нормативів водопостачання та розглянуто 1112 проєктів щодо встановлення режимів роботи на водних об'єктах.

З метою забезпечення водою потреб населення та галузей економіки протягом 9 місяців 2023 року встановлено 1112 режим роботи водних об'єктів та здійснюється дієвий контроль за їх виконанням.

У разі погіршення гідрометеорологічної і водогосподарської обстановки оперативно надаються пропозиції щодо їх корегування та проводиться роз'яснювальна робота серед суб'єктів господарювання щодо економного використання водних ресурсів в умовах маловоддя.

Так як, Денишівське та Відсічне водосховища є джерелами питного водопостачання міста Житомира, управлінням проведена робота щодо встановлення режимів роботи водних об'єктів та забезпечено заповнення Денишівського водосховища до НПР, а наповнення Відсічного водосховища дозволяє забезпечувати подачу необхідних об'ємів питної води.

Також проводилось коригування режиму роботи Малинського та Іршанського водосховищ в період проходження повені, та в даний час для забезпечення питною водою населення м. Малин при проведенні ремонтних робіт на гідротехнічній споруді водосховища.

З метою безперебійного забезпечення населення та галузей економіки необхідною кількістю води, БУВР Прип'яті 24.03.23 проведено засідання Міжвідомчої комісії по узгодженню режимів роботи водосховищ комплексного призначення та водогосподарських систем в суббасейні річки Прип'ять на весняно-літній період 2023 року.

Прийнято участь в засіданнях Міжвідомчих комісій по узгодженню режимів роботи водосховищ комплексного призначення та водогосподарських систем у суббасейні середнього Дніпра (надано пропозиції для 30 водосховищ), річки Прип'ять (надано пропозиції для 12 водосховищ), річки Рось (надано пропозиції для 10 водосховищ) та узгоджені оптимальні режими роботи цих водних об'єктів на весняно-літній період 2023 року.

А також, у зв'язку з складною гідрологічною ситуацією, яка склалась на р. Рось БУВР Прип'яті надані пропозиції, які узгоджені Міжвідомчою комісією по узгодженню режимів

роботи водосховищ комплексного призначення та водогосподарських систем річки Рось суббасейну середнього Дніпра 23.06.2023 року.

Управлінням підготовлені пропозиції щодо встановлення 1049 режимів роботи водних об'єктів через Сектор у Житомирській області Держводагентства, із них:

- 429 режимів роботи по орендованих водних об'єктах на період пропуску повені;
- 143 режимів на період вилову риби;
- 8 режимів роботи МГЕС;
- 469 режимів роботи по іншим водним об'єктам.

Негативних явищ, пов'язаних із шкідливою дією вод на об'єктах управління не виникало. Враховуючи малу водність управлінням забезпечено заповнення водосховищ до проєктних відміток, що дало змогу забезпечити потреби населення та галузі економіки області у повному обсязі.

За 9 місяців 2023 року Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять виконані основні завдання щодо ведення державного обліку водокористування за 2022 рік, забезпечено прийом 929 Звітів про використання води за формою № 2ТП-водгосп (річна) через Портал електронних послуг Держводагентства України, що становить 127 % від діючих дозволів на спецводокористування та забезпечено наповнення державного водного кадастру за розділом «Водокористування».

За даними державного водообліку підготовлені пропозиції до Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання, Екологічного паспорту Житомирської області та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Житомирської області.

З метою підготовки проєктів планів управління річковими басейнами, відповідно до Порядку розроблення плану управління річковим басейном, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 року № 336 та наказу Держводагентства України від 18.12.2022 року № 1105 забезпечено виконання завдань з підготовки елементів плану управління річковим басейном.

Відповідно до планів – графіків процесу розроблення проєкту Плану управління річковим басейном Дніпра, затвердженим наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 27.11.2020р. №313 «Про затвердження планів-графіків процесу розроблення проєктів Планів управління річковими басейнами» управлінням в I півріччі 2023 року для оновлення територій (зон) Смарагдової мережі, уточнення масивів поверхневих/підземних вод, які використовуються для рекреаційних, лікувальних, курортних та оздоровчих цілей та зон санітарної охорони опрацьовано інформацію у межах суббасейну річки Прип'ять та суббасейну середнього Дніпра.

Для оновлення пункту 3.1. ПУРБ – Об'єкти Смарагдової мережі використовувалась офіційна інформація із сайту Бернської конвенції, де затверджено список об'єктів Смарагдової мережі. Після опрацювання даної інформації у межах суббасейну річки Прип'ять розташовано 41 об'єкт Смарагдової мережі (33 – станом на лютий 2021 року; 41 –

станом на грудень 2022 року). Узагальнена інформація передана експертам в рамках діючого проєкту «EU4Environment - Водні ресурси та дані про навколишнє середовище» EU4Environment - Water and Data.

Для оновлення пункту 3.2 ПУРБ - Зони санітарної охорони експертам проєкту наданий оновлений список водокористувачів, які за даними державного водообліку за формою №2ТП-водгосп (річна) здійснювали забір води з поверхневих, або підземних водозаборів у суббасейні Прип'яті для подальшого їх картування.

Для оновлення пункту 3.4 ПУРБ – Масиви поверхневих/підземних вод, які використовуються для рекреаційних, лікувальних, курортних та оздоровчих цілей, а також води, призначені для купання експертам надана узагальнена інформація переліку місць масового відпочинку в суббасейні Прип'яті.

Для картування системи моніторингу БУВР Прип'яті за 9 місяців 2023 року забезпечено виконання «Програми державного моніторингу (в частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод)», затвердженої наказом Міндовкілля 17.01.2023 № 27. Моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті проводиться на 40 пунктах спостережень у межах 7 областей.

Загалом за 9 місяців 2023 року відібрано 306 проб при плані - 342 (89 %), із них: 4- питні водозабори та 6- транскордонні водотоки та виконано 1800 вимірювань фізико-хімічних показників якості і властивостей поверхневих вод, при плані 1980 (91 %).

У зв'язку з небезпекою мінування території у період минулих бойових дій не проводив відбір проб Міжрегіональний офіс захисних масивів дніпровських водосховищ на 4-х контрольованих створах у зоні відчуження в р. Прип'ять (міста Прип'ять та Чорнобиль та селі Довляди) та річці Уж, перед впадінням в р. Прип'ять.

Концентрації пріоритетних та басейнових специфічних показників визначались лабораторією вод Північного регіону Міжрегіонального офісу захисних масивів дніпровських водосховищ, м. Вишгород. Відібрані проби у суббасейні Прип'яті своєчасно доставлені до лабораторії Північного регіону.

З метою встановлення хімічного стану масивів поверхневих вод БУВР Прип'яті заповнені таблиці даними моніторингу в суббасейні Прип'яті за 2022 рік та відповідно до «Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод», що затверджена наказом Мінприроди від 14.01.2019 № 5 проведена оцінка хімічного стану МПВ суббасейну Прип'яті та надана Держводагентству України.

За результатами моніторингу 9 місяців 2023 року визначено хімічний стан МПВ та надані пропозиції до формування Програми моніторингу масивів поверхневих вод у суббасейні Прип'яті та Середнього Дніпра у межах Житомирської області на 2024 рік.

Сформовано перелік МПВ району суббасейну річки Прип'ять для яких можливе (очікуване) покращення екологічного стану (потенціалу) та хімічного стану в першому циклі ПУРБ Прип'яті (2025-2030 роки) та наданий експертам.

Для розділу 5 - Перелік екологічних цілей для поверхневих вод, підземних вод і зон (територій), які підлягають охороні, та строки їх досягнення сформовано перелік МПВ району суббасейну річки Прип'ять для яких можливе (очікуване) покращення екологічного стану (потенціалу) та хімічного стану в першому циклі ПУРБ Прип'яті (2025-2030 роки) та наданий експертам.

Після проведення циклу консультацій Держводагентства, експертів з Басейновими управліннями водних ресурсів та Регіональними офісами водних ресурсів з питань підготовки програми заходів планів управління річковими басейнами були враховані рекомендації експертів та Держводагентства і доповнений та вдосконалений перелік заходів, спрямованих на вирішення головних водно-екологічних проблем Прип'яті.

Загалом запропоновано 80 пропозицій до програми заходів, із них 67 спрямованих на вирішення головних водно-екологічних проблем від забруднення органічними речовинами; 67-від забруднення біогенними речовинами; 67- від забруднення небезпечними речовинами; 10- гідроморфологічні зміни, 2 заходи від засмічення поверхневих вод, 1- зменшення впливу кліматичних змін та 1- інші.

Вся інформація узагальнена та сформований уніфікований формат таблиць до Програми заходів спрямованих на вирішення головних водно-екологічних проблем суббасейну Прип'яті, проведена оцінка вартості реалізації заходів у цінах 2023 року та передана до Держводагентства України та експертам в рамках діючого проєкту «EU4Environment - Водні ресурси та дані про навколишнє середовище» EU4Environment - Water and Data.

За результатами експертами буде проведений аналіз економічної ефективності запропонованих заходів.

26 вересня 2023 року перелік заходів схвалений Басейновою радою річки Прип'ять.

13 червня та 26 вересня 2023 року відбулися чергові засідання басейнової ради річки Прип'ять відповідно до затвердженого Плану роботи басейнової ради річки Прип'ять на 2023 рік.

За III квартали 2023 року було відновлено та упорядковано 20 природних водних джерел, а саме: проведено благоустрій джерел, огорожені санітарні зони, проведені роботи по обкошуванню рослинності навколо джерел, пофарбовані дерев'яні та металеві конструкції, деякі джерела очищені від мулу.

Протягом 9 місяців 2023 року проводились ремонтно-експлуатаційні заходи на водогосподарських об'єктах області, покращувався технічний стан гідротехнічних споруд. Поточний ремонт на водогосподарських об'єктах комплексного призначення виконано на суму 275,3 тис.грн, при цьому 82% цих робіт виконувались за рахунок коштів спецфонду.

З метою захисту населених пунктів і сільгоспугідь від затоплення та підтоплення проведено доглядові роботи інженерної інфраструктури в межах області на суму – 14570,1 тис.грн. За 9 місяців 2023 року Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять відремонтовано 299 гідротехнічних споруд, виконано обкошування рослинності на площі 1841,7 га та вирубування чагарнику на площі 607,8 га на державних водогосподарських об'єктах комплексного призначення.

Басейновим управлінням водних ресурсів річки Прип'ять проводиться системна робота щодо висвітлення офіційної інформації про діяльність водогосподарсько-меліоративного комплексу області шляхом розміщення на офіційному веб-сайті, соціальній мережі Facebook, до громадськості доноситься оперативна та неупереджена інформація щодо вагомих подій у сфері своєї діяльності.

За 9 місяців 2023 року проведено 67 акцій екологічного спрямування до Всесвітнього дня води, Дня довкілля, Всесвітнього дня Землі, екоакції «За чисті береги», «До чистих джерел» та «Міжнародного дня чистих берегів» та інші, в Житомирському агротехнічному фаховому коледжі за ініціативи БУВР Прип'яті проведено студентську конференцію «Вода-джерело життя», проведено 17 відкритих тематично-екологічних уроків в учбових закладах області.

З метою належної презентації діяльності БУВР Прип'яті на XX Міжнародній спеціалізованій виставці «AQUA UKRAINE-2023» проводяться заходи щодо підготовки до виставкової експозиції буклетів.

Прийнято участь у 3-и тижневому онлайн-марафоні, який був організований Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Державним агентством водних ресурсів України спільно з програмою ЄС «EU4Environment - Водні ресурси та дані про навколишнє середовище» EU4Environment - Water and Data до Всесвітнього дня води і проходив під гаслом «Станьте тими змінами, які ви хочете бачити у світі!» та спеціалісти БУВР Прип'яті отримали заохочувальні сертифікати.

Басейнове управління водних ресурсів річки Прип'ять долучилось до участі в конкурсі «Природа нам-як рідний дім», оголошеного Центром підвищення кваліфікації працівників водного господарства та редакцією журналу «Довкілля України» та юні митці області отримали дипломи.